

PROTOKÓŁ

z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich w dniach 25-26 maja 2023 r. i 29 czerwca 2023 r. przez zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku

Nazwa jednostki kontrolowanej: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Mikołajkach Pomorskich

Adres: ul. Dzierzgońska 2, 82-433 Mikołajki Pomorskie

Imię i nazwisko kierownika

jednostki kontrolowanej: Irena Kamrowska

Skład zespołu kontrolującego:

Kierujący Zespołem: **Katarzyna Zielke-Paprocka** – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, upoważnienie Nr 108/2023 z dnia 22 maja 2023 r.– przewodnicząca zespołu kontrolnego.

Członek Zespołu: **Monika Lemiszewska** - starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, legitymująca się upoważnieniem Nr 109/2023 z dnia 22 maja 2023 r. – członek zespołu kontrolnego.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Termin rozpoczęcia: 25 maja 2023 r.

Termin zakończenia: 30 czerwca 2023 r.

Zakres kontroli: Poprawność realizacji zadań z zakresu ustawy o pomocy społecznej zleconych gminie przez administrację rządową i zadań własnych gminy w 2022 r.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

Cel kontroli: Ocena organizacji, skuteczności pracy i poprawności realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej zleconych gminie przez administrację rządową i zadań własnych gminy w 2022 r.

Informacje o kontroli: kontrola planowa, kompleksowa przeprowadzona w oparciu o Plan Działalności Kontrolnej Wojewody Pomorskiego na 2023 r.

Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Całokształt przedmiotu kontroli badano na podstawie:

- art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464 z późn. zm., Dz. U z 2022 poz. 135 z późn. zm.);
- art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm. i Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 z późn. zm., Dz. U z 2022 r. poz. 2561);
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285);
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U z 2021 r. poz. 893);
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1269);
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.);
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. nr 218, poz. 1439);
- uchwały nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. 2018 r. poz. 1007);
- aktów prawa miejscowego, innych.

Tematyka kontroli obejmowała następujące elementy:

- 1. Struktura organizacyjna Ośrodka.**
- 2. Stan zatrudnienia i kwalifikacje osób zatrudnionych w Ośrodku.**
- 3. Ogólne założenia polityki społecznej gminy określone w ustawie o pomocy społecznej:**

- ocena zasobów pomocy społecznej,
- strategia rozwiązywania problemów społecznych,
- sprawozdanie z działalności ośrodka.

4. Tryb przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w formie zadań:

- własnych gminy o charakterze obowiązkowym,
- własnych gminy o charakterze fakultatywnym,
- zleconych gminie z zakresu administracji rządowej.

5. Realizacja „Programu rozwoju rodzinnych domów pomocy edycja – 2022”

- standardy, rodzaj i zakres usług bytowych i opiekuńczych świadczonych przez rodzinny dom pomocy,
- warunki kierowania, odpłatności za pobyt w rodzinnym domu pomocy,
- nadzór i kontrola nad rodzinnym domem pomocy.

6. Kontrakt socjalny.

7. Praca socjalna świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku.

8. Poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne, rodzinne) świadczone osobom lub rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

9. Interwencja kryzysowa - kierowanie do domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży osób dotkniętych przemocą lub znajdujących się w innej sytuacji kryzysowej (art. 47 ust. 4).

10. Wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa przez gminę w 2022 roku na:

- zadania zlecone z zakresu administracji rządowej określone w art. 18 ust.1 pkt 3;
- dofinansowanie zadań własnych obowiązkowych gminy, określonych w art. 17 ust. 1 pkt 4, pkt 19 i pkt 20 ustawy.

11. Współpraca Ośrodka z:

- władzami gminy,
- urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach,
- organizacjami pozarządowymi,
- instytucjami działającymi na rzecz społeczności lokalnej,
- innymi.

Informacja o przeprowadzeniu przedmiotowej kontroli:

Kierownik jednostki organizacyjnej pomocy społecznej oraz Wójt Gminy Mikołajki Pomorskie zostali zawiadomieni o zakresie i przewidywanym czasie trwania czynności

Oy *G. dea*

kontrolnych, oraz o terminie rozpoczęcia kontroli kompleksowej zawiadomieniem z dnia 17 maja 2023 r., znak: PS-IX.431.2.16.2023.KZP.

Kontrolujący w dniu 17 maja 2023 r. złożyli oświadczenia, że nie istnieją okoliczności uzasadniające ich wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

Wykaz skrótów użytych w protokole z kontroli:

Ilekróć w protokole jest mowa o:

- **Ośrodku, GOPS, jednostce kontrolowanej** – należy przez to rozumieć: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich.
- **Kierowniku** – należy przez to rozumieć kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich.
- **Ustawie** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
- **Kpa** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.
- **Rozporządzeniu** - należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.
- **RDP** – rodzinny dom pomocy.
- **ZK** – należy przez to rozumieć zakład karny.
- **DPS** – dom pomocy społecznej.

W toku kontroli wyjaśnień udzielali:

Pani Irena Kamrowska Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich oraz Pani Małgorzata Smentek-Kwiatkowska zatrudniona na stanowisku głównej księgowej.

USTALENIA KONTROLI

1. Struktura organizacyjna Ośrodka.

Informacje ogólne.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich jest jednostką budżetową Gminy Mikołajki Pomorskie, nieposiadającą osobowości prawnej. Obszarem działania Ośrodka jest Gmina Mikołajki Pomorskie, w której w skład wchodzi 18 sołectw. Kierownikiem gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest pani Irena Kamrowska.

Ośrodek został powołany Uchwałą Nr III/8/90 Rady Gminy Mikołajki Pomorskie z dnia 27 czerwca 1990 r. Jako jednostka budżetowa działa na podstawie statutu określającego w szczególności jej nazwę, siedzibę i przedmiot działalności. Statut Ośrodkowi nadano

Uchwałą Nr V/28/90 Rady Gminy w Mikołajkach Pomorskich z dnia 23 października 1990 r. w sprawie ustanowienia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich.

W związku ze zmianami zachodzącymi w przepisach prawa statut wymagał dostosowania do obowiązującego stanu prawnego. Na dzień kontroli obowiązywał Statut stanowiący Załącznik do Uchwały Nr XXV/167/2021 Rady Gminy Mikołajki Pomorskie z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich.

[akta kontroli str. 16-28]

Siedziba Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Mikołajkach Pomorskich mieści się przy ul. Dzierżgońskiej 2, 82-433 Mikołajki Pomorskie. Z pisma kierownika wynika, że „*budynek znajduje się na parterze z podjazdem dla osób niepełnosprawnych, dostosowany jest dla osób z ograniczoną sprawnością ruchową. Siedziba składa się z 5 pokoi, pomieszczenia kuchennego, wc i poczekalni dla klientów. Ośrodek wyposażony jest w podstawowe urządzenia biurowe – kalkulatory, kserokopiarkę. Pracownicy są wyposażeni w biurko, krzesło, komputery stacjonarne, laptopy, drukarki, niszczarki, telefony dla każdego pracownika OPS.*”

W okresie objętym kontrolą w Ośrodku obowiązywały regulaminy: organizacyjny oraz wynagradzania pracowników, które wprowadzone zostały zarządzeniem Kierownika Ośrodka.

Z regulaminu organizacyjnego wynika, że na schemat organizacyjny Ośrodka składa się:

- Dział Pomocy Społecznej
 - Stanowisko ds. świadczeń przyznawanych decyzją
 - Stanowisko ds. pracy socjalnej
 - Stanowisko ds. pierwszego kontaktu
 - Zespół ds. usług socjalnych
- Dział Księgowy i Administracji
 - Główna Księgowa
 - Asystent głównej księgowej
- Dział Rodzina i świadczenia
 - Stanowisko ds. funduszu alimentacyjnego i pomocy materialnej
 - Stanowisko ds. świadczeń rodzinnych
 - Stanowisko ds. świadczenia wychowawczego 500+ oraz dodatków mieszkaniowych i energetycznych
- Ośrodek Wsparcia
 - Kierownik Klubu Seniora
 - Kierownik/wychowawca Kuźni Talentów

Charakterystyka Gminy Mikołajki Pomorskie.

Gmina położona w powiecie sztumskim. Na dzień 31 grudnia 2022 r. gminę zamieszkiwało 3 504 mieszkańców. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 6,1%. W kontrolowanym okresie Wójtem Gminy była p. Maria Pałkowska-Rybicka.

Z pisma Kierownika Ośrodka wynika, że podstawowymi problemami społecznymi występującymi w gminie były: „ubóstwo, potrzeba ochrony macierzyństwa, potrzeba ochrony wielodzietności, bezrobocie, niepełnosprawność, długa lub ciężka choroba. Osoby depresyjne głównie korzystające z pomocy: osoby niepełnosprawne, osoby bezrobotne, osoby ciężko lub przewlekłe chore, osoby ubogie.” [pismo zgodne z oryginałem].

Ze sprawozdania rocznego MRIPS-03-R za 2022 r. wynika, że najczęstszymi powodami trudnej sytuacji życiowej u osób, którym udzielono pomocy w gminie, były:

- długotrwała lub ciężka choroba – 57 rodzin,
- niepełnosprawność – 51 rodzin,
- ubóstwo – 45 rodzin,
- bezrobocie – 41 rodzin,
- potrzeba ochrony wielodzietności – 28 rodzin,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego- 11 rodzin.

[akta kontroli str. 53, 59-62]

Organizacja pracy Ośrodka.

Z pisma Kierownika Ośrodka wynika, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej czynny jest w dni robocze w godzinach od 7:00 do 15:00. W godzinach tych pracownicy socjalni świadczą pracę socjalną, lub przeprowadzają rodzinne wywiady środowiskowe poza siedzibą jednostki.

W ośrodku prowadzona jest „Ewidencja wyjść w godzinach służbowych”, w której pracownicy socjalni odnotowują wyjścia poza teren jednostki.

Ośrodek prowadzi stronę internetową <https://gops.mikolajkipomorskie.pl/>, na której na bieżąco zamieszcza informacje i podejmowane działania realizowane przez Ośrodek.

Pracownicy socjalni podzieleni są na 2 rejony opiekuńcze. W terenie poruszają się samochodami prywatnymi w godzinach otwarcia Ośrodka.

Pracownicy socjalni mieli w 2022 r. możliwość korzystania z konsultacji radcy prawnego.

[akta kontroli str. 60-87]

2. Stan zatrudnienia i kwalifikacje zatrudnionych osób w Ośrodku.

Kadra Ośrodka.

W okresie podlegającym kontroli, w Ośrodku zatrudniano:

- Kierownika Ośrodka;
- 2 pracowników socjalnych;
- 2 specjalistów pracy socjalnej;
- Inspektora ds. pomocy stypendialnej i funduszu alimentacyjnego;
- Inspektora ds. świadczeń rodzinnych i wychowawczych;
- Głównego księgowego;
- Pracownika obsługi biurowej;
- Pracownika gospodarczego;
- Kierownika/Wychowawcę placówki wsparcia dziennego;
- Animatora w Klubie Seniora Pozytywka.

Kwalifikacje zawodowe Kierownika Ośrodka.

Pani Irena Kamrowska zatrudniona na stanowisku Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich od 6 kwietnia 2001 r. spełnia wymagania określone w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Do stanowiska pracy Kierownika GOPS został określony zakres obowiązków.

[akta kontroli str. 88-94]

Kwalifikacje zawodowe pracowników socjalnych.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. Ośrodek zatrudniał 4 pracowników socjalnych, z czego 3 pracowników spełniało wymogi art. 116 ust. 1 pkt 1-4 oraz art. 156 ustawy o pomocy społecznej.

Natomiast p. Katarzyna Trojanowska-Frydrych zatrudniona w Ośrodku na stanowisku pracownika socjalnego od 2 maja 2022 r. nie spełnia wymagań ustawowych.

Z akt osobowych pracownika wynika, że 12 lipca 2004 r. uzyskała tytuł licencjata na kierunku/specjalności „Pedagogika resocjalizacyjna.”.

Powyższa nieprawidłowość będzie przedmiotem zaleceń pokontrolnych.

[akta kontroli str. 95-133]

Upoważnienia Kierownika Ośrodka i innych osób do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

Upoważnieniem nr OR-IV-0013/2/04 z dnia 06.05.2004 r. Wójt Gminy Mikołajki Pomorskie udzielił Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej p. Irenie Sadłos (obecnie Irena Kamrowska) upoważnienia m.in. do:

1. Podpisywania korespondencji i pism przewodnich kierowanych do instytucji i organów w ramach zadań Ośrodka.
2. Wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.
3. Podpisywania zaświadczeń, zezwoleń i innych dokumentów wydawanych przez Ośrodek.
4. Realizacji zadań, prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji w zakresie świadczeń rodzinnych.

Zaznaczyć należy, że wyżej opisane upoważnienie w zakresie pkt 1 i 3 tj. „podpisywanie korespondencji i pism przewodnich kierowanych do instytucji i organów w ramach zadań Ośrodka” oraz „podpisywanie zaświadczeń, zezwoleń i innych dokumentów wydawanych przez Ośrodek” nie leży w zakresie art. 110 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej, czy też art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych „Organ właściwy może upoważnić w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 2, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.”.

Kodeks postępowania administracyjnego wskazuje w art. 268a, że „Organ administracji publicznej może upoważniać, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, pracowników obsługujących ten organ do załatwiania spraw w jego imieniu w ustalonym zakresie, a w szczególności do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień, zaświadczeń, a także do poświadczania za zgodność odpisów dokumentów przedstawionych przez stronę na potrzeby prowadzonych postępowań z oryginałem.”

Zarządzeniem nr 58./2022 Wójta Gminy Mikołajki Pomorskie z dnia 1 września 2022 r. w „sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich do wydawania decyzji administracyjnych” wójt gminy upoważnił p. Irenę Kamrowską m.in. do:

- „prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy na podstawie art. 110 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej” (ust. 1 Zarządzenia);
- „Zawierania w imieniu Gminy Mikołajki Pomorskie kontraktów socjalnych, oraz umów o których mowa w art. 6 pkt 6, art. 43 ust. 3 i 6 oraz art. 65 ust. 2 ustawy o pomocy

społecznej.” (ust. 10 Zarządzenia) – wydanie upoważnienia w zakresie zawierania kontraktów socjalnych nie leży w kompetencji wójta gminy.

Ustawa o pomocy społecznej w art. 108 wskazuje, że do zadań pracownika socjalnego należy zawieranie kontraktów socjalnych w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów z osobami lub rodzinami znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej.

- „poświadczania za zgodność odpisów dokumentów przedstawionych przez stronę na potrzeby prowadzonych postępowań z oryginałem na podstawie art. 268a Kpa” (ust. 11 Zarządzenia).

[akta kontroli str. 134-135a]

Spełnienie standardów zatrudnienia.

Ustawa o pomocy społecznej wskazuje, że ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Liczba pracowników socjalnych zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy w ośrodku pomocy społecznej nie może być niższa niż 3 osoby.

Ze sprawozdania rocznego MRiPS-06 wynika, że w kontrolowanym okresie GOPS w Mikołajkach Pomorskich zatrudniał 4 pracowników socjalnych, w przeliczeniu na 3,75 etatu, z czego:

- 2 specjalistów pracy socjalnej w pełnym wymiarze czasu pracy,
- 2 pracowników socjalnych, w tym 1 zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy oraz jeden zatrudniony na 0,75 etatu.

Wobec powyższego, w celu oceny spełnienia przez GOPS w Mikołajkach Pomorskich standardu zatrudnienia wzięto pod uwagę 3 pracowników socjalnych zatrudnionych w Ośrodku w pełnym wymiarze czasu pracy. Osoba zatrudniona na 0,75 etatu zgodnie z wykładnią prawa nie może być brana pod uwagę w zakresie spełniania przez Ośrodek ww. standardu.

Z analizy akt osobowych wynika, że z 3 osób zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku pracownika socjalnego, jedna osoba (p. Katarzyna Trojanowska-Frydrych) nie posiadała kwalifikacji zawodowych, wobec czego w 2022 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich nie spełniał standardów zatrudnienia wskazanych art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej.

Powyższa nieprawidłowość będzie przedmiotem zaleceń pokontrolnych.

POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W GDAŃSKU
Wydział Polityki Społecznej

ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk, tel.: 58 30 77 287, fax: 58 301 43 37
www.gdansk.uw.gov.pl, e-mail: wps@gdansk.uw.gov.pl

Strona 9 z 25

Dodatek do wynagrodzenia dla pracownika socjalnego.

Ze sprawozdania rocznego MRiPS-06 za 2022 r. wynika, że 4 pracowników socjalnych zatrudnionych w Ośrodku przeprowadzało rodzinne wywiady środowiskowe i świadczyło pracę socjalną poza siedzibą jednostki, w związku z czym pobierali co miesiąc dodatek do wynagrodzenia – zgodnie z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej. Dodatek ten naliczany był proporcjonalnie do czasu pracy.

W związku z tym, że p. Katarzyna Trojanowska-Frydrych nie posiada ustawowych kwalifikacji pracownika socjalnego, dodatek ten, wypłacany z dotacji celowej, należy zwrócić na konto Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

Powyższa nieprawidłowość będzie przedmiotem zaleceń pokontrolnych.

3. Ogólne założenia polityki społecznej Gminy Mikołajki Pomorskie.

Ocena zasobów pomocy społecznej.

Obowiązek opracowania oceny zasobów pomocy społecznej wynika z art. 16a ustawy o pomocy społecznej. Ocena zasobów dla Gminy Mikołajki Pomorskie za 2022 r. została sporządzona przez kierownika GOPS w Mikołajkach Pomorskich. Przedmiotowy dokument zawiera wszystkie elementy wymienione w art. 16a ust. 2 i 3 ustawy o pomocy społecznej. Ocena zasobów została przekazana przez Ośrodek w dniu 29 kwietnia 2022 r. Radzie Gminy Mikołajki Pomorskie

Zaznaczyć należy, że to do zadań wójta gminy należy do dnia 30 kwietnia przedstawić radzie gminy ocenę zasobów wraz z rekomendacjami, która jest podstawą planowania budżetu na następny rok.

Powyższe uchybienie zostało omówione z kierownikiem Ośrodka, wobec czego odstąpiono od zalecenia pokontrolnego w tym zakresie.

[akta kontroli str. 136-202]

Strategia rozwiązywania problemów społecznych.

Obowiązek opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z art. 16b ustawy o pomocy społecznej. Strategia powinna zawierać w szczególności diagnozę sytuacji społecznej, prognozę zmian w zakresie objętym strategią, określenie celów strategicznych, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz określenia ram finansowych, wskaźników realizacji działań. Powinna również określać usługi społeczne w ww. zakresie.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych stanowi Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXXIV/187/06 Rady Gminy Mikołajki Pomorskie z dnia 16 marca 2006 r.

Z analizy przedmiotowego dokumentu wynika, że zawiera on ww. elementy wskazane w art. 16b ust. 2 i 3 ustawy o pomocy społecznej.

W 2022 r. Ośrodek opracował *"Diagnozę potrzeb i problemów społecznych mieszkańców gminy Mikołajki Pomorskie 2020."*

Z zapisów diagnozy wynika, że została ona sporządzona *„w celu dokonania analizy potrzeb i problemów społecznych w zakresie dostępności do usług społecznych skierowanych do osób dotkniętych i zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu gminy Mikołajki Pomorskie."*

[akta kontroli str. 204-248]

Sprawozdanie z działalności Ośrodka.

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

„Sprawozdanie Gminnego Ośrodka pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich z realizacji zadań w 2022 r.” zostało przekazane Przewodniczącemu Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Mikołajki Pomorskie w dniu 15 lutego 2023 r.

[akta kontroli str. 249-284]

4. Tryb przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w formie zadań:

Własnych o charakterze obowiązkowym:

Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym.

Z analizy dokumentacji przedstawionej do kontroli wynika, że na terenie gminy Mikołajki Pomorskie nie występują ośrodki wsparcia zapewniające schronienie tj. schroniska dla osób bezdomnych i schroniska dla osób bezdomnych świadczące usługi opiekuńcze.

Rada Gminy Mikołajki Pomorskie Uchwałą Nr XII/91/2019 z dnia 6 listopada 2019 r. określiła szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych lub w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Gmina zawarła umowy dotyczące zapewnienia przez ośrodki wsparcia czasowego schronienia osobom bezdomnym skierowanym przez GOPS w Mikołajkach Pomorskich.

Na podstawie sprawozdania rocznego ustalono, że w kontrolowanym okresie 7 osobom udzielono pomocy w formie schronienia, z czego:

- 4 osobom w schronisku dla osób bezdomnych,
- 3 osobom w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne o nr:

1. GOPS.5022.301.2022.SK	2. GOPS.5022.297.2022. KTF
3. GOPS.5022.305.2022. KTF	4. GOPS.5022.296.2022. KTF
5. GOPS.5022.304.2022.S KTF	6. GOPS.5022.306.2022.KTF

Po szczegółowej analizie ww. akt spraw nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy.

W celu zapewnienia ubrania Ośrodek przyznawał zasiłki celowe na zakup odzieży. W indywidualnych przypadkach pracownicy Ośrodka pośredniczyli w przekazywaniu odzieży oraz innych przedmiotów osobom tego potrzebującym, otrzymanych z różnych instytucji lub osób prywatnych.

W ramach programu „*Posiłek w szkole i w domu*” udzielano pomocy w formie zasiłków celowych na zakup żywności

Nie stwierdzono nieprawidłowości ww. zakresie.

[akta kontroli str. 285-330]

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych.

W 2022 r. zasiłki okresowe wypłacono 12 osobom. Średnia wysokość zasiłku okresowego wyniosła 403,19 zł. Świadczenia przyznawano z tytułu bezrobocia lub długotrwałej choroby.

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne o nr:

1. GOPS.5011.309.2022.WW	2. GOPS.5011.422.2022.WW
3. GOPS.5011.433.2022.WW	4. GOPS.5011.419.2022.WW
5. GOPS.5011.338.2022.WW	6. GOPS.5011.445.2022.WW
7. GOPS.5011.315.2022.WW	8. GOPS.5011.327.2022.WW
9. GOPS.5011.317.2022.WW	10. GOPS.5011.82.2022.WW

Analiza akt wykazała, że Ośrodek przyznawał zasiłki okresowe w wysokości określonej w art. 147 pkt 7 w zw. z art. 38 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej. Ze środków budżetu państwa pokrywano zasiłki okresowe w części gwarantowanej, tj. 50% wysokości świadczenia. Wysokość świadczeń ustalana była prawidłowo. Dokumentacja zawierała wnioski o pomoc. Rodzinne wywiady środowiskowe zostały przeprowadzone z osobą lub rodziną w miejscu zamieszkania, w terminie od 1 dnia do 14 dni roboczych od dnia powzięcia wiadomości o konieczności jego przeprowadzenia.

POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W GDAŃSKU

Wydział Polityki Społecznej

ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk, tel.: 58 30 77 287, fax: 58 301 43 37
www.gdansk.uw.gov.pl, e-mail: wps@gdansk.uw.gov.pl

Strona 12 z 25

Pracownicy socjalni na podstawie wywiadu środowiskowego dokonywali analizy i oceny sytuacji danej osoby lub rodziny i formułowali wnioski z niej wynikające. Wywiad środowiskowy stanowił podstawę planowania pomocy. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustalono na podstawie dokumentów zgodnych z art. 107 ust. 5b. ustawy o pomocy społecznej. Kwestionariusze rodzinnych wywiadów środowiskowych zostały wypełnione w formie elektronicznej. Treść opisu sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej nie budziła wątpliwości.

Zasiłki okresowe przyznawane były na podstawie decyzji administracyjnych wydanych w terminach, o których mowa w art. 35 Kpa. Zawierały elementy wymienione w art. 107 Kpa. Prawdłowo oznaczony był organ wydający, wskazana była podstawa prawna. Decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności. Decyzje podpisywane były przez kierownika Ośrodka z upoważnienia Wójta Gminy. Badane decyzje zostały dostarczone zgodnie z art. 39 i art. 46 § 1 i § 2 Kpa.

Przyznane świadczenia wypłacano na wskazane przez osobę konto bankowe.

Nie stwierdzono nieprawidłowości ww. zakresie.

[akta kontroli str. 331-350]

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych.

W 2022 r. przyznano 53 zasiłki celowe.

Kontroli poddano losowo wybrane postępowania administracyjne przyznające pomoc w formie zasiłku celowego, zakończone decyzją o nr:

1. GOPS.5012.281.2022.WW	2. GOPS.5012.83.2022.SK
3. GOPS.5012.232.2022.WW	4. GOPS.5012.26.2022.WW
5. GOPS.5012.325.2022.WW	6. GOPS.5012.343.2022.KTF
7. GOPS.5012.348.2022.KTF	8. GOPS.5012.128.2022.SK
9. GOPS.5012.434.2022.SK	10. GOPS.5012.322.2022.SK
11. GOPS.5012.322.2022.SK	12. GOPS.501.431.2022.WW

Na podstawie analizy spraw stwierdzono, że żadne świadczenia nie były przyznane i wypłacane niezasadnie bądź w niewłaściwej wysokości. Świadczenia przyznawano i naliczano zgodnie z wymogami określonymi dla zasiłków celowych określonych w ustawie. Zastrzeżeń nie budzi także zasadność przyznawania i realizacji świadczeń niepieniężnych. Zasiłki celowe przyznawano na zakup opału, leków, środków higienicznych w wysokości od 100 zł do 380 zł.

We wszystkich poddanych kontroli przypadkach rodzinne wywiady środowiskowe sporządzone u osób lub rodzin korzystających z pomocy społecznej zostały przeprowadzone w terminie, na kwestionariuszu rodzinnego wywiadu środowiskowego

w postaci elektronicznej. W aktach spraw znajdowały się wywiady alimentacyjne przeprowadzone u osób na rzecz osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia.

Decyzje administracyjne zawierały elementy wymienione w art. 107 Kpa, dostarczone zgodnie z art. 39 i art. 46 § 1 i § 2 Kpa.

Stwierdzona nieprawidłowość:

- W 3 przypadkach przyznano zasiłki celowe w jednej kwocie na kilka potrzeb.

Jak wynika z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, zasiłek celowy może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opał, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek celowy stanowi świadczenie o charakterze pomocy doraźnej, ukierunkowanej na konkretny cel bytowy. Świadczenie to należy do fakultatywnych form pomocy społecznej, co oznacza, że w odróżnieniu od form pomocy obowiązkowych, właściwy organ może, lecz nie musi go przyznać, (co wynika z użycia w przytoczonym wyżej przepisie sformułowania: "może być przyznany"), jednocześnie organ musi uwzględniać wysokość przyznanych już wnioskodawcy świadczeń i dokonywać stosownego rozdziału środków tak, aby wnioskodawca wiedział jaką kwotę otrzymał na jaki cel.

Powyższa nieprawidłowość będzie przedmiotem zaleceń pokontrolnych.

[akta kontroli str. 351-378]

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.

W 2022 r. przyznano zasiłek celowy rodzinie, która poniosła stratę w wyniku pożaru. Zasiłek celowy został przyznany niezależnie od dochodu i nie podlegał zwrotowi.

Stwierdzona nieprawidłowość:

Rodzinny wywiad środowiskowy został przeprowadzony na kwestionariuszu wywiadu część IV (dotyczącego osób lub rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej), co nie jest zgodne z rozporządzeniem MRiPS w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. W takim przypadku należy użyć kwestionariusza wywiadu część VII dotyczącego osób i rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej albo zdarzenia losowego, stanowiący Załącznik do rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. (poz. 893).

Powyższa nieprawidłowość została omówiona z Kierownikiem Ośrodka, wobec czego odstąpiono od wydania zaleceń pokontrolnych w tym zakresie.

[akta kontroli str. 379-382]

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Z pisma Kierownika GOPS wynika, że w okresie objętym kontrolą nie udzielano pomocy w wyżej opisanym zakresie.

[akta kontroli str. 285]

Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Z rocznego sprawozdania wynika, że w 2022 r. ośrodek udzielił wsparcia 2 osobom w wieku 75 lat i więcej, które z powodu wieku, choroby wymagały pomocy innych osób.

Kontrolą objęto wszystkie postępowania administracyjne przyznające pomoc w formie usług opiekuńczych, zakończone decyzją nr:

1. GOPS.5024.30.2022.WW
2. GOPS.5024.149.2022.WW
3. GOPS.5024.414.2022.KTF

Z analizy akt wynika, że świadczenie usług opiekuńczych odbywało się w ramach programu „Opieka 75+”.

Gmina zleciła realizację przedmiotowego zadania podmiotowi zewnętrznemu – spółdzielni socjalnej „Sercem do Ludzi” co zgodne jest z zasadami Programu.

Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną zleconą przez lekarza – zgodnie z art. 50 ust. 1 i 3 ustawy o pomocy społecznej.

Rada Gminy Mikołajki Pomorskie określiła w drodze Uchwały nr XXI/56/96 z dnia 30 października 1996 r. szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, zwolnienie od opłat, jak również tryb ich pobierania, zmienionej Uchwałą nr IX/39/2007 Rady Gminy Mikołajki Pomorskie z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie „*przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, zwolnienie z opłat jak również tryb ich pobierania*” [oryginalna pisownia].

Świadczenia przyznane były w drodze decyzji administracyjnych wydanych w terminie nieprzekraczającym 30 dni od wszczęcia postępowania.

Decyzje administracyjne zawierały składniki i elementy wymienione w art. 107 § 1 Kpa. Wydane zostały w terminie zgodnym z art. 35 § 1 i § 3a Kpa, doręczone na zasadach art. 39 i 46 § 1 Kpa. W decyzjach zgodnie z art. 50 ust. 5 określano miejsce ich świadczenia, tj.

miejsce zamieszkania klienta. Decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności zgodnie z art. 108 Kpa. W decyzjach określony został zakres usług opiekuńczych.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

[akta kontroli str. 383-426]

Prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych.

GOPS nie prowadzi mieszkań chronionych treningowych oraz mieszkań chronionych wspieranych ze względu na brak zapotrzebowania.

Zaznaczyć należy, że prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust. 1 pkt 12 Ustawy.

[akta kontroli str. 427]

Dożywianie dzieci.

Gmina realizuje wieloletni Program Posiłków w szkole i w domu przy pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich oraz placówek i instytucji, które posiadają zaplecze do wydawania i przygotowania posiłków. Na podstawie Sprawozdania z realizacji programu Posiłków w szkole i w domu za 2022 r. ustalono, że w gminie objęto programem 375 osób, w tym 167 osób w formie zasiłku celowego, z czego 94 stanowiły dzieci, a 345 osób otrzymało świadczenie rzeczowe.

Ww. Program w Gminie został wprowadzony i był realizowany na podstawie:

- Uchwały Nr IV/12/2018 Rady Gminy Mikołajki Pomorskie z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego Posiłków w szkole i w domu na lata 2019-2023.
- Uchwały Nr IV/13/2018 Rady Gminy Mikołajki Pomorskie z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego w celu udzielenia wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu Posiłków w szkole i w domu na lata 2019-2023.
- Uchwały Nr IV/14/2018 Rady Gminy Mikołajki Pomorskie z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem Posiłków w szkole i w domu na lata 2019-2023.

Kontrolą objęto losowo wybrane postępowania administracyjne, zakończone wydaniem decyzji o nr:

w formie posiłku:

1. GOPS.5023.382.2022.WW	2. GOPS.5023.389.2022.SK
3. GOPS.5023.377.2022.WW	4. GOPS.5023.42.2022.SK

POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W GDAŃSKU

Wydział Polityki Społecznej

ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk, tel.: 58 30 77 287, fax: 58 301 43 37
www.gdansk.uw.gov.pl, e-mail: wps@gdansk.uw.gov.pl

Strona 16 z 25

5. GOPS.5023.370.2022.WW
7. GOPS.5023.371.2022.WW
9. GOPS.5023.45.2022.WW

6. GOPS.5023.420.2022.SK
8. GOPS.5023.92.2022.SK
10. GOPS.5023.394.2022.SK

w formie świadczenia pieniężnego za zakup żywności:

1. GOPS.5019.280.2022.WW
3. GOPS.5019.369.2022.WW
5. GOPS.5019.298.2022.SK
7. GOPS.5019.446.2022.SK
9. GOPS.5019.320.2022.SK
11. GOPS.5019.412.2022.SK
13. GOPS.5019.430.2022.WW

2. GOPS.5019.435.2022.SK
4. GOPS.5019.326.2022.WW
6. GOPS.5019.347.2022.KTF
8. GOPS.5019.324.2022.WW
10. GOPS.5019.308.2022.WW
12. GOPS.5019.314.2022.WW
14. GOPS.5019.316.2022.WW

Analiza akt wykazała, że wyżej opisana pomoc przyznawana była osobom, które spełniały wymagane przepisami kryterium dochodowe. Poddana kontroli dokumentacja była kompletna, zawierała wnioski oraz dokumenty, stanowiące podstawę przyznania świadczenia. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową oraz majątkową osoby lub rodziny ustalono na podstawie dokumentów zgodnych z art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej. Rodzinne wywiady środowiskowe były przeprowadzone prawidłowo i w wymaganym terminie zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej oraz na zasadach określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Rodziny Polityki Społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Wysokość przyznanych świadczeń była ustalana w sposób nie budzący zastrzeżeń.

Decyzje administracyjne zostały wydane w terminach zgodnych z art. 35 § 1, § 3a Kpa. Posiadały składniki wymienione w art. 107 § 1-5 Kpa. i zostały doręczone na zasadach z art. 109 § Kpa. W decyzjach określano liczbę dzieci z rodziny objętej pomocą, oraz okres i miejsce świadczenia pomocy.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie.

[akta kontroli str. 428-492]

Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym.

Gmina Mikołajki Pomorskie ustaliła sposób sprawienia pogrzebu w Uchwale Nr XIII/73/07 Rady Gminy Mikołajki Pomorskie z dnia 12 grudnia 2007 r. w sprawie ustalenia zasad sprawienia pogrzebu.

W 2022 r. sprawiono pochówek, nie wydano decyzji w tym zakresie.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie.

[akta kontroli str. 493-497]

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek kierował do domów pomocy społecznej. W 2022 r. Ośrodek nie kierował osób do DPS. Z oświadczenia kierownika wynika, że 3 osoby z terenu gminy Mikołajki Pomorskie przebywały w DPS: w Damaszcze, Ryjewie i Pelplinie. W każdym przypadku gmina pokrywała różnice pomiędzy średnim kosztem utrzymania w DPS, a opłatą wnoszoną przez mieszkańca domu. W 2022 r. GOPS wydał decyzje zmieniające wysokość odpłatności za pobyt w DPS.

W aktach spraw znajdowały się sporządzone aktualizacje wywiadów środowiskowych, przeprowadzone nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

Nie stwierdzono nieprawidłowości ww. zakresie.

[akta kontroli str. 498-561]

Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Ze sprawozdania rocznego wynika, że w kontrolowanym okresie pomocy udzielono 2 osobom, wobec czego szczegółową kontrolą objęto dwa postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji o nr:

Teczka nr 1

1. GOPS.5011.309.2022.WW – zasiłek okresowy z powodu bezrobocia na kwotę 780,50 zł
2. GOPS.5012.307.2022.WW – zasiłek celowy na zakup odzieży i żywności na kwotę 150 zł
3. GOPS.5012.308.2022.WW – świadczenie pieniężne na zakup żywności w ramach programu Posiłki w szkole i w domu na kwotę 200 zł.

Teczka nr 2

1. GOPS.5012.405.2022.WW – zasiłek celowy w formie niepieniężnej z przeznaczeniem na zakup żywności i środków czystości w kwocie 200 zł do wykorzystania w sklepie Spożywczo-Przemysłowym.

Szczegółowa analiza akt wykazała, że rodzinne wywiady środowiskowe przeprowadzono w terminach od 1 do 5 dni roboczych od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy, stosownie do § 3 rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. We wszystkich przypadkach w kwestionariuszu wywiadu odnotowywano przeprowadzenie rozmów na temat aktualnej sytuacji życiowej, zdrowotnej i socjalno-bytowej. Prawidłowo ustalono dochody osób ubiegających się o przyznanie pomocy. Sytuację osobistą,

dochodową, majątkową i rodzinną ubiegających się o świadczenie ustalono na podstawie dokumentów wskazanych w art. 107 ust. 5 i 5b Ustawy. W każdym przypadku w aktach sprawy znajdowało się świadectwo zwolnienia.

Decyzje administracyjne zostały wydane w terminach zgodnych z art. 35 § 1, § 3a Kpa. Posiadały składniki wymienione w art. 107 § 1-8 Kpa. i zostały doręczone na zasadach z art. 109 § 1 Kpa.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

[akta kontroli str. 562-571]

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych.

W 2022 r. do zasiłku stałego uprawnionych było 37 osób. Wypłacono ogółem 388 świadczeń w łącznej wysokości 228 230 zł.

Kontroli poddano losowo wybrane postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji o nr:

1. GOPS.5010.39.2022.WW	2. GOPS.5010.161.2022.WW
3. GOPS.5010.38.2022.WW	4. GOPS.5010.291.2022.SK
5. GOPS.5010.36.2022.SK	6. GOPS.5010.10.2022.SK
7. GOPS.5010.68.2022.SK	8. GOPS.5010.127.2022.SK
9. GOPS.5010.299.2022.SK	10. GOPS.5010.13.2022.SK
11. GOPS.5010.51.2022.SK	12. GOPS.5010.6.2022.SK
13. GOPS.5010.27.2022.WW	14. GOPS.5010.622.2022.SK
15. GOPS.5010.425.2022.WW	
16. GOPS.5010.12.2022.WW	

Analiza akt wykazała, że w 6 przypadkach przyznano zasiłek stały, w 10 przypadkach zmieniono wysokość zasiłku stałego. Przyznawanie świadczeń poprzedziło przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego. W teczkach klientów znajdowały się orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, oświadczenia i zaświadczenia o uzyskanych dochodach rodziny lub osób samotnie gospodarujących. Dokumentacja dotycząca przyznawanych świadczeń była rejestrowana w spisach spraw. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową ustalono na podstawie dokumentów zgodnych z art. 107 ust 5 - 5b Ustawy. Kwoty zasiłków stałych nie były niższe niż 30 zł miesięcznie.

Badane decyzje administracyjne zostały wydane w terminie zgodnym z art. 35 § 1 i § 3a Kpa. Zawierały składniki i elementy wymienione w art. 107 § 1-8 Kpa, i były doręczone na zasadach art. 39 i art. 46 § 1 oraz art. 109 § 1 Kpa.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie.

[akta kontroli str. 572-602]

Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Opłacanie składek zdrowotnych za osoby niepodlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu reguluje ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W 2022 roku na opłacenie składek ubezpieczenia zdrowotnego Wojewoda Pomorski gminie Mikołajki Pomorskie przekazał dotację w wysokości 21 600 zł. Na dzień 31 grudnia 2022 r. wykorzystano dotację w wysokości 20 348,87 zł. Środki niewykorzystane w wysokości 1 251,13 zł zwrócono na konto Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Liczba świadczeniobiorców, za których była opłacana składka zdrowotna, wyniosła 35 osób, opłacono 371 składki.¹

Własnych gminy o charakterze fakultatywnym:

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych.

Kontrolą objęto losowo wybranych 5 postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji o nr:

1. GOPS.5012.56.2022.SK
2. GOPS.5012.337.2022.SK
3. GOPS.5012.448.2022.SK
4. GOPS.5012.449.2022.SK
5. GOPS.5012.292.2022.SK

Analiza akt wykazała, że świadczenia zostały przyznane w szczególnie uzasadnionym przypadku osobom, których dochód przekraczał kryterium dochodowe. Wysokość zasiłków wynosiła od 200 zł do 500 zł.

W każdym badanym przypadku wydanie decyzji w sprawie przyznania zasiłku specjalnego celowego zostało poprzedzone przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego. We wszystkich przypadkach odnotowywano przeprowadzenie rozmów na temat aktualnej sytuacji życiowej, zdrowotnej i socjalno-bytowej.

Decyzje administracyjne zostały wydane w terminach zgodnych z art. 35 § 1 i § 3a Kpa. Posiadały składniki wymienione w art. 107 Kpa. i były doręczone na zasadach art. 39 i art. 46 § 1 oraz art. 109 § 1 Kpa.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie.

[akta kontroli str. 603-612]

Opracowanie i realizacja projektów socjalnych.

¹ Dane na podstawie sprawozdania resortowego SKL-ZDR oraz rozliczenia dotacji za 2022 r. rozdz. 85213 § 2030 (składka zdrowotna od zas. stałego) oraz dane z OPIB WPS PUW

W kontrolowanym okresie nie realizowano projektów socjalnych.

Prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki.

Gmina prowadzi placówkę Klub Seniora oraz placówkę o nazwie „*Kuźnia Talentów*”, które są w strukturze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich.

Zadania zlecone gminie

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował zadania z uwagi na brak potrzeb w tym zakresie.

Wyplacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował zadania z uwagi na brak potrzeb w tym zakresie.

5. Realizacja Programu rozwoju rodzinnych domów pomocy – edycja 2022

W 2022 r. Gmina Mikołajki Pomorskie przystąpiła do wyżej opisanego Programu, którego celem było m.in. wsparcie finansowe w zapewnieniu osobom niesamodzielnym pomocy w formie usług opiekuńczych świadczonych w rodzinnych domach pomocy poprzez dofinansowanie kosztów, jakie gminy ponoszą w związku z kierowaniem osób do rodzinnych domów. Zgodnie z zapotrzebowaniem, gmina w 2022 r. otrzymała dofinansowanie na parcypowanie w kosztach pobytu osoby skierowanej do rodzinnego domu pomocy w kwocie 23 000,00 zł.

Z analizy dokumentacji przedstawionej do kontroli wynika, że Gmina w dniu 23 grudnia 2021 r. zawarła porozumienie Nr APS.421.107.2021.US.I z Miastem i Gminą Sztum w sprawie świadczenia całodobowych usług opiekuńczych i bytowych dla 1 osoby starszej i niepełnosprawnej, skierowanej przez GOPS w Mikołajkach Pomorskich do Rodzinnego Domu Pomocy z siedzibą w Postolinie 14a, 82-400 Sztum, prowadzonego przez Fundację Przyszań z Pogorzalej Wsi, na podstawie podpisanej umowy z MGOPS w Sztumie.

Decyzją nr GOPS.5025.1.2022.WW z dnia 3 stycznia 2022 r. skierowano osobę do RDP w Postolinie na czas określony od 01.01.2022 do 30.06.2022 r., następnie decyzją GOPS.5025.312.2022.KTF z dnia 28 czerwca 2022 r. wydłużono pobyt od dnia 1 lipca 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. – co nie jest zgodne z § 7 ust. 3 i 4 wyżej cyt. rozporządzenia („*Decyzja w sprawie skierowania do rodzinnego domu pomocy na pobyt okresowy jest wydawana na okres przystosowawczy trwający nie krócej niż 3 miesiące. 4. Po zakończeniu okresu przystosowawczego, o którym mowa w ust. 3, wydaje się decyzję w sprawie skierowania do rodzinnego domu pomocy na pobyt stały*”).

POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W GDAŃSKU

Wydział Polityki Społecznej

ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk, tel.: 58 30 77 287, fax: 58 301 43 37
www.gdansk.uw.gov.pl, e-mail: wps@gdansk.uw.gov.pl

Strona 21 z 25

Powyższą nieprawidłowość omówiono z Kierownikiem Ośrodka, który oświadczył, że ww. osoba została skierowana do rodzinnego domu pomocy na czas nieokreślony od 1.01.2023 roku.

Ustalono odpłatność za pobyt osoby w rdp w wysokości 70% dochodu klienta – co zgodne jest z § 7 ust. 2 rozporządzenia MRiPS w sprawie rodzinnych domów pomocy.

W ramach nadzoru Kierownik Ośrodka przeprowadził w dniu 30 czerwca 2022 r. kontrolę w RDP, w której nie stwierdzono nieprawidłowości.

Przedmiotem kontroli było:

„1. sprawdzenie standardu, rodzaju i zakresu usług bytowych i opiekuńczych świadczonych przez rodzinny dom pomocy;
2. przestrzeganie praw, o których mowa w § 4 ust. 2, oraz zapewnienie dostępności do informacji o tych prawach, a także przestrzeganie warunków, o których mowa w § 5 i 6;
3. współdziałanie osoby fizycznej prowadzącej rodzinny dom pomocy albo osoby kierującej rodzinnym domem pomocy prowadzonym przez organizację pożytku publicznego z osobą przebywającą w tym domu, jej rodziną, opiekunem prawnym lub pełnomocnikiem.” – co zgodne jest z wytycznymi rozporządzenia w sprawie rdp.

[akta kontroli str. 613-663]

6. Kontrakty socjalne.

W 2022 r. pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku zawarli 6 kontraktów socjalnych. Szczegółową kontrolą objęto 3 kontrakty socjalne. Z analizy wynika, że dokumentacja była kompletna, ustalone zostały cele główne i szczegółowe kontraktów socjalnych. We wszystkich skontrolowanych przypadkach dokonano oceny realizacji działań ustalonych w kontrakcie.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie.

[akta kontroli str. 664-673]

7. Praca socjalna.

Ze sprawozdania rocznego MRiPS-03-R wynika, że w 2022 r. w ramach pracy socjalnej pomocy udzielono 114 rodzinom.

Kierownik oświadczyła, że praca socjalna prowadzona była z osobami, rodzinami oraz ze społecznością lokalną. Pracownicy socjalni świadczyli ją na rzecz poprawy funkcjonowania osób, rodzin w ich środowisku społecznym.

W ośrodku prowadzony jest rejestr pracy socjalnej pod nazwą „karta pracy socjalnej pracownika socjalnego w środowisku” dla każdej osoby lub rodziny korzystającej z pomocy społecznej.

[akta kontroli str. 674-677]

OM OGJ dem

8. Poradnictwo specjalistyczne.

W ośrodku poradnictwo świadczone było przez pracowników socjalnych w ramach swoich kompetencji. Poradnictwo prawne w ramach nieodpłatnej pomocy prawnej świadczone jest dla mieszkańców gminy w Starostwie Powiatowym w Sztumie. W 2022 r. udzielono pomocy w tym zakresie 3 rodzinom.

9. Interwencja kryzysowa – kierowanie do domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży osób dotkniętych przemocą lub znajdujących się w innej sytuacji kryzysowej.

W okresie objętym kontrolą GOPS nie kierował osób do domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, udzielił pomocy w zakresie interwencji kryzysowej 4 rodzinom.

10. Wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa przez gminę w 2022 r.²

W kontrolowanym okresie gmina otrzymała dotację celową z budżetu państwa w łącznej wysokości 529 210,00 zł, z czego wykorzystywała środki finansowe w wysokości **519 720,61 zł** na zadania:

- 20 348,87 zł – opłacenie składki zdrowotnej do zasiłku stałego
- 23 788,37 zł – zasiłki okresowe
- 227 348,71 zł – zasiłki stałe
- 77 090,00 zł – utrzymanie Ośrodka
- 12 938,66 zł – dodatek do wynagrodzenia dla pracownika socjalnego w wysokości 400 zł
- 158 206,00 zł - Program Posiłki w szkole i w domu.

11. Współpraca Ośrodka.

Z pisma Kierownika Ośrodka wynika, że Ośrodek współpracuje z:

- PCPR w Sztumie,
- Spółdzielnię Socjalną Sercem do ludzi,
- Bankiem Żywności w Tczewie,
- placówkami oświatowymi,
- Komendą Powiatową Policji w Sztumie,
- przychodnią lekarską,
- PUP w Dzierzgoniu.

„Współpraca z PUP odbywa się w formie umów:

- *na prace interwencyjne dla osób,*
- *na działania z Krajowego Funduszu Szkoleniowego oraz*

² Dane z Oddziału Planowania i Finansów Wydziału polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

- *kierowania osób do prac społecznie użytecznych.*

[akta kontroli str. 678-684]

Postępowanie skargowe wobec jednostki.

W kontrolowanym okresie do Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku nie wpłynęła skarga na pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W zakresie objętym kontrolą działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Wobec powyższego zostaną wydane zalecenia pokontrolne.

Na tym protokół zakończono, sporządzając go w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden dla Kierownika jednostki, drugi do akt kontroli.

Dokonano wpisu w książce kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich.

Na podstawie § 17 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej:

1. Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.
2. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki podlegającej kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.
3. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.
4. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.
5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.
6. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę podlegającą kontroli zespół inspektorów.

POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W GDAŃSKU

Wydział Polityki Społecznej

ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk, tel.: 58 30 77 287, fax: 58 301 43 37

www.gdansk.uw.gov.pl, e-mail: wps@gdansk.uw.gov.pl

Strona 24 z 25

7. Zespół inspektorów przeprowadza dodatkowe czynności kontrolne, jeżeli z analizy zastrzeżeń wynika potrzeba ich podjęcia.

8. Jeżeli zespół inspektorów stwierdzi zasadność zastrzeżeń, dokonuje zmian w protokole kontroli w ten sposób, że dołącza do niego stosowny tekst w brzmieniu:

- 1) "Ustalenia na str..... skreśla się.";
- 2) "Protokół kontroli na str..... uzupełnia się przez dopisanie.....";
- 3) "Treść ustaleń na str..... otrzymuje brzmienie:".

9. Zespół inspektorów zajmuje stanowisko wobec wniesionych w terminie zastrzeżeń na piśmie i przekazuje je do akceptacji dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego.

10. Stanowisko w sprawie zgłoszonych zastrzeżeń przekazuje się kierownikowi jednostki podlegającej kontroli.

11. Zespół inspektorów ma prawo sprostowania w protokole, w każdym czasie, z urzędu lub na wniosek kierownika jednostki podlegającej kontroli, błędów pisarskich oraz innych oczywistych pomyłek.

Następnie zgodnie z treścią art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Wojewoda w wyniku przeprowadzonych przez zespół inspektorów czynności, o których mowa w art. 126, może wydać jednostce organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostce zalecenia pokontrolne.

Protokół sporządzono: 19 grudnia 2023 r.

Miejsce i data podpisania protokołu: *02 stycznia 2024 roku Międzyzdroje Powiat*

Kierownik jednostki kontrolowanej:
KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
mgr Irena Kamińska

Kontrolujący:
STARSZY INSPEKTOR
WOJEWÓDZKI
Katarzyna Zielke-Paprocka

Kontrolujący:
STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
Manika Lemiszewska